

De mange fredningsbestemmelser i Ho Bugt og Vadehavet tager primært sigte på at værne om de mange fugle i området.

Hovedrengøring til vands

Miljøministeren vil blive mødt af mange ønsker om ændring af reglerne for Vadehavet. Mange foreninger og organisationer kan bidrage til ønskelisten, der garanteret bliver lang.

AF TOVE BAK (tekst) og H.C. GABELGAARD (foto)

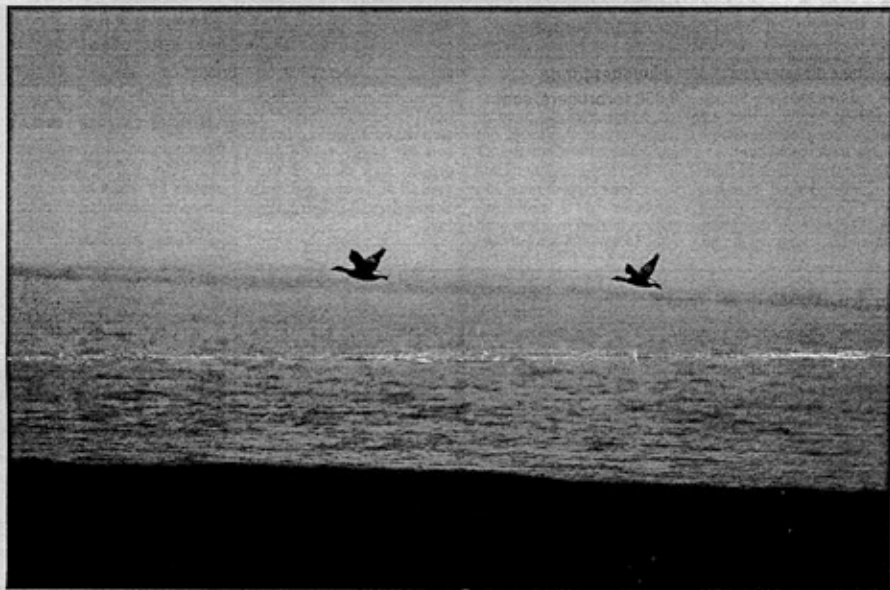
Der er alt for mange og for udviklede regler for Vadehavet. De skal forenkles, lyder erklæringen fra den nye miljøminister Hans Christian Schmidt (V).

Og de mange foreninger, der gerne vil bruge det vand, vi har som nabo, har svært ved at få armene ned af begejstring, selv om mange dog er en kende skeptiske overfor, om det nu også bliver til noget.

Erfaringen siger dem, at uanset hvad der bliver sagt, kommer der bare endnu flere og mere restriktive regler.

I Vadehavet, der strækker sig fra bunden af Ho Bugt til Holland, er der strikse regler for fiskeri, både fritidsfiskeri og erhvervsfiskeri, der er regler for sejlsads, der er regler for jagt, og der er regler for, hvor man må færdes og hvordan.

Hunde må eksempelvis ikke gå løs på strandene, heller ikke uden for fuglens

Nogle fuglearter er forsvundet fra Vadehavet, fordi føden - muslingerne - er væk.

nynglesæson, på Skallingen må hunde overhovedet ikke tages med, Langli er lukket undtagen to måneder om året.

Alt er regelsat og reguleret.

I 1930'erne kom de første regler for Vadehavet, og siden er det kørt slag i slag, så der nu er omkring 20 forskellige restriktioner, siger Hans Fischer-Nielsen, der er formand for Sønderho Jagtforening. Og han fortsætter:

- Det er umuligt at finde rundt i, så jeg bifalder i allerhøjeste grad, at der bliver ryddet grundigt op. Jeg har altid boet her i Sønderho og har forsøgt at følge med, men alligevel har jeg langt

fra overblik over alle reglerne.

Gammelt forslag

At der er behov for en oprydning i reglerne for Vadehavet er ikke er ny idé. Vadehavetsgruppe, der i 1976 blev nedsat som en koordinationsgruppe for fritidsorganisationer, der bruger Vadehavet, foreslog en sådan oprydning for lang tid siden.

- Vi har for længe siden foreslået det rådgivende udvalg for Vadehavet, at reglerne for Vadehavet blev grundigt gennemgået, siger koordinator for Vadehavetsgruppe, Svend Tougaard, Fiskeri- og Søfartsmuseet. De en-

keltte organisationer skrev en liste over, hvad de gerne så ændret. Målet var at skaffe et overblik over, hvad folk ikke synes, de kan leve med, og så tage udgangspunkt i det. Det kom der dog ikke noget ud af, men nu er det tiden at gentage forslaget. Jeg tror, at hvis miljøministerens udspil skal ende i noget konstruktivt, er det en god måde at gøre det på.

En regel mangler

Samtidig med at mange regler er upopulære, er der dog også en bred forståelse for, at regler er nødvendige for at beskytte Vadehavet. Og miljøministeren vil givetvis

også møde forslag til nye regler. Et af forslagene vil komme fra Hans Fischer-Nielsen.

- Mit hedeste ønske til miljøministeren er, at han indfører forbud mod klapping af havneslam mellem Esbjerg og Fanø ud for Vestkraft. Hele området fra Halen syd for Nordby til Sønderho er dækket af et tykt lag havneslam, der gør, at muslingerne ikke kan leve der. Det betyder igen, at fuglene også er forsvundet, fordi de i høj grad lever af muslinger. Det problem er især accelereret de sidste 10 år.

- Men der er desværre gået økonomi i den sag, fortsætter Hans Fischer-Nielsen.

FAKTA

• Vadehavetsgruppe blev oprettet i 1976. Det er en koordinationsgruppe for alle fritidsorganisationer, der bruger Vadehavet.

• Medlemmerne af Vadehavetsgruppe i dag er Jægerforbundet, Naturfredningsforeningen, sportsfiskernes organisation, ornitologernes forening, Vadehavets bådklubber.

• Tidligere var også erhvervsorganisationer repræsenteret.

“ Mit hedeste ønske til miljøministeren er, at han indfører forbud mod klapping af havneslam mellem Esbjerg og Fanø ud for Vestkraft. ”

Hans Fischer-Nielsen

Hvis klappingerne skal stoppes, skal havnemudderet enten deponeres på land eller sejles langt ud til havs, så det kan fordele sig over en stort område. Og det koster penge, da det trods alt drejer sig om en halv million ton tørfod om året.

Summa summarum er, at der er nok at tage fat på for miljøministeren, når han skal i gang med forårsrengøringen af reglerne for hele Vadehavet.

Vi vil drive jagt

Esbjerg Strandjagtforening, formand Leif K. Jensen:

- Vi vil meget gerne have lov at drive jagt ved vadning, hvor man sejler ud med sin båd og står af på en sandrevle. Ifølge de nye regler må vi kun gøre det uden for rejelinjen, det vil sige uden for den linje, der kan trækkes fra sydspidsen af Skallingen til nordspidsen af Fanø, og det kræver utroligt godt vejr at drive vadejagt derude, hvis det ikke skal være livsfarligt.

- Vi savner meget at måtte bruge banken ved Langli, hvor vi tidligere drev edderfuglejagt. I strandjagtforeningen mener vi, det er en ganske unødvendig fredning.

- Tidligere måtte vi drive jagt fra sandbankerne og helt op hvor Hjerlingløbet starter ved Adalen. Nu er der overhovedet ingen jagt inde i bugten.

Vi vil fiske frit

Sønderho Jagtforening, formand Hans Fischer-Nielsen:

- Noget af det værste for os i Sønderho er, at vi ikke må fiske med garn øst for øen, og at vi egentlig ikke engang må hente muslinger. I princippet er det jo forbudt at tage noget som helst. På vestsiden af øen må vi kun fiske med højst tre garn, og det er for lidt. Vi vil også gerne have lempet restriktionerne for, hvor vi må sejle, så vi ikke kun er henviset til afmærkede løb.

- Vi vil gerne have lov at fiske frit og sejle frit - jeg taler ikke om speedbåde og vandscootere, men om helt almindelige motorbåde.

Havjagten er derimod ikke et problem i Sønderho Jagtforening. Der er ingen tradition for det på vestsiden af øen, og på østsiden er der ikke længere fugle at jage.

Vi vil gerne surfe

Esbjerg Surfklub, formand Henrik Fur:

- Jeg håber, vi kan få lov at surfe hele året rundt og ikke kun i sommerhalvåret fra marts til oktober. Surfere vil gerne ud på vandet, når der er rigtig meget blæst, og det er der jo som regel i vinterhalvåret.

- Vi vil også gerne have lov at sejle, hvor vi har lyst. Vi må kun sejle ud til den røde bøj, der ligger cirka to kilometer fra kysten. Det betyder, at vi eksempelvis ikke kan tage til Skallingen.

- Engang vi gjorde det, kom der en mand på en firehjuls-trukket motorcykel og truede os med politianmeldelse og alt muligt. Jeg kan ikke se, at det skader nogen, så længe vi holder os væk fra det lukkede område mellem Langli og Skallingen.

Vi vil have vores ret tilbage

Nordby Sogns Hartkorskasse, formand Ole Mouritzen:

- I 1741 købte Fanø blandt andet jagtretten på Fanø og omliggende fiskevande af kongen. Jagtretten er siden blevet administreret af hartkorskassen, der er lige så gammel og er en forening med 60 medlemmer, som alle ejer landbrugsjord ud til vandet. Men pludselig blev denne lovformeligt indkøbte rettighed inddraget af Skov- og Naturstyrelsen, som påstår, at staten har en højhedsret på fiskeriterritorier. Det kan godt være, de har det andre ste-

der, men ikke på Fanø og Mandø, hvor borgerne har købt deres rettighed.

- Vi håber, miljøministeren vil se på denne uretfærdige sag og give os vores rettigheder igen. Vi er ikke interesseret i at få en erstatning, men i at få vores rettigheder tilbage. Det er urimeligt, at staten bare kan tage en købt rettighed fra folk uden først at forhandle og uden at yde erstatning. Andre steder i landet har man givet erstatning for tabt jagtret.

Vi vil gerne flytte muslinger

Esbjerg Fiskeriforening, formand Hans Aa:

- Miljøministeren bør se på reglerne for såvel blåmuslinger som hjertemuslinger. Vi kan se hollandske fiskere ligge ved Horns Rev og hente undermålsmuslinger, som de så sejler hjem og lægger ud i deres del af Vadehavet, så de kan hente dem igen, når de er blevet store nok. Det vil vi også gerne have lov til, og det bør være muligt, for Danmark og Holland har jo underskrevet den samme konvention for Vadehavet.

- Hvis vi fik lov til at flytte muslinger til egne områder i Vadehavet, ville det selvfølgelig gavne muslingefiskeriet, men det ville i endnu højere grad gavne fuglelivet, fordi det ville betyde mere mad til fuglene.

- Vores grundholdning er, at vi ikke skal udnytte naturen, men bruge den ansvarligt. Men den danske forvaltning er alt for restriktiv.

